

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Код: **91-323-44** Дисциплина: **Методика на финансово-икономическата експертиза (практикум)**
Ниво: 7. Магистър ECTS кредити: **4,5**
Обучаващо звено: Катедра „Обществен ред и сигурност“

Анотация на учебната дисциплина

Съдебните органи въз основа на действащите закони санкционират престъпното посегателство и разхищаването на личната и обществената собственост, разкрити от органите на финансовия контрол, от предварителното следствие и др. органи. Техен активен и компетентен сътрудник са създадените възможности за съдебно-счетоводни и финансово-икономически експертизи към Министерството на правосъдието. Службите, заедно със своите експерт-счетоводители оказват компетентна и законосъобразна помощ на правосъдието и неговите органи, когато за изясняването на някои възникнали въпроси са необходими специални знания, каквито съдът няма.

С включването на дисциплината “Методика на финансово-икономическата експертиза (практикум)” в учебния план на магистърските програми по Съдебни експертизи се отговаря на потребностите от подготвени кадри за едно бъдещо подпомагане на съдебните и други органи в тяхната дейност. Така ще се спомогне за задълбочаване подготовката на бъдещите магистри по Съдебни експертизи, които трябва да бъдат адаптивни в новите условия.

Компетентности като очаквани резултати от обучението

Знания:	Курсът има за цел студентите да придобият знания за провеждане на икономическо изследване и интерпретация на данните за отговор на поставените експертни въпроси; за експертна оценка на въпросите на финансите, счетоводството и анализа; я за спецификата на експертните оценки при извършени финансови нарушения в гражданския, наказателния и административния процес.
Умения:	Курсът има за цел с получените практически умения по дисциплината “Методика на финансово-икономическата експертиза (практикум)” магистрите да могат да решават по-успешно многообразните задачи на практиката като икономисти-експерти. С получените знания по дисциплината “Методика на финансово-икономическата експертиза (практикум)” магистрите по Съдебни експертизи биха могли да решават по-успешно многообразните задачи на практиката.
Отношения и нагласи:	Предполага се възможността обучаемите да изградят и обозначат границите на компетентност на вещото лице и взаимовръзката с други професионалисти при изготвяне на комплексни експертизи.

Методи за обучение и връзки с други дисциплини

Методи на обучение:	Семинарни занятия.
Предварителни изисквания:	Дисциплината има преки връзки с фундаментални и специални икономически, финансови, управленски и правни дисциплини - Наказателноправна характеристика на престъплението, Структура и основни принципи на наказателния процес, Криминалистика и Обща теория на съдебните експертизи.
Осигурявани дисциплини:	Получените знания по "Методика на финансово-икономическата експертиза (практикум)" ще подпомогне студентите при изучаване на другите методики на отделните видове експертизи.

Проверка на знанията и уменията

Крайно оценяване:	Изпит - писмен и устен
Методи и форми на оценяване:	Оценяването се извършва чрез писмен изпит, като на всеки студент се дава за разработване въпрос от конспекта на учебната дисциплина. След проверка на писмените работи се провежда устно събеседване за уточняване на писмените отговори.
Критерии за оценяване:	Оценката се определя съобразно пълнотата на отговорите, степента на познаване на материята, логическото подреждане на изложението съобразно етапите, през които на практика преминава извършването на финансово-икономическата експертиза, наличието на аналитично мислене по съответните теми.
Компоненти и тяхната тежест в крайната оценка:	Компонентите, които влизат в крайната оценка са: оценка от писмения изпит и евентуално от последващото събеседване и оценка от активността на студента при провеждане на практическите занятия, като съотношението при определяне на крайната оценка е 70 към 30.

Учебни материали и ресурси за самоподготовка

Основна литература:

1. Дочев, М. Съдебно-счетоводни експертизи, „Фабер“, В. Търново, 2009 г.
2. Душанов, И. И П. Цанков, Съдебно-счетоводни експертизи, Варна, Ромина, 2008 г.
3. Дочев, М. Счетоводство, „Абагар“, В. Търново, 2008.

Допълнителна литература:

1. Душанов, И., Съдебно-счетоводни експертизи, 2010 г.
2. Беляева, Л. Д. Бутырин, А. Ю. и др. Современные возможности судебной экспертизы, Москва, 2000 г.
3. Корнев, С. А. Судебная (правовая) бухгалтерия, Санкт-Петербург, 2000 г.
4. Дочев, М. Тестове и казуси по съдебно-счетоводни експертизи, сборник, Свищов, 2002 г.
5. Рязанцева, О. В. (2017) Судебная финансово-экономическая экспертиза: методические указания. Челябинск: издательский центр ЮурГУ
6. Мамиконян, К. (2019) Пути совершенствования методологии финансово-экономической экспертизы: Методическое пособие (LAP LAMBERT Academic Publishing)

Речник (ключови думи)

Икономическа експертиза, финансово-икономическа експертизи, комплексна експертиза, съдебно-икономическа експертиза, вещо лице, експертно заключение. и др.

Съдържание на учебната дисциплина по тематични единици за редовна / задочна форма на обучение

Занятията в задочно обучение са 50 % от занятията в редовно обучение.

№	Тема	Основни въпроси	Лекции и	Сем. упр.	Пр. зан.	Извън аудит.	Осигуряване
1	Организация на финансово-икономическата експертиза в Република България	1.1. Поява и развитие на финансово-икономическата експертиза в Република България 1.2. Функции и задачи на службите за финансово-икономически експертизи 1.3. Изисквания към експерта-вещо лице по финансово-икономически експертизи 1.4. Отговорност и компетенции на експерта-вещо лице по финансово-икономически експертизи		6		12	Кабинети по Криминалистика
2	Същност, предмет, метод и задачи на финансово-икономическата експертиза	2.1. Същност на финансово-икономическата експертиза 2.2. Предмет на финансово-икономическата експертиза 2.3. Метод на финансово-икономическата експертиза 2.4. Методика на изследването на вещото лице 2.5. Задачи на финансово-икономическата експертиза		6		1	Кабинети по Криминалистика
3	Видове финансово-икономическата експертизи в Република България и техните отличителни черти и особености	3.1. Видове финансово-икономическата експертизи според органа, който е изискал назначаването на вещо лице 3.1.1. Финансово-икономически експертизи за нуждите на предварителното производство 3.1.2. Финансово-икономически изискани от съда по наказателни дела 3.1.3. Финансово-икономически назначени по граждански дела 3.2. Финансово-икономически експертизи с повече от едно вещо лице 3.3. Финансово-икономическата експертиза, свързана с експертиза на вещи лица от друга специалност		6		12	Кабинети по Криминалистика
4	Тактика и стратегия на изследване на документите и другите материали в процеса на извършване на финансово-икономическата експертиза	4.1. Тактика и стратегия на изследване на документите и другите материали 4.2. Връзки и зависимости на работата на вещото лице със заключенията на извършени за целта експертизи: техническа, химическа, почеркова (графическа), трасологическа и др. 4.3. Връзки и зависимости на работата на вещото лице и показанията на подследствия, обвиняемия и свидетелите в предварителното производство и в съдебния процес. 4.4. Особенности при изследване документите на някои дела 4.5. Възможности и ред за изискване на информация от институции		10		20	Кабинети по Криминалистика

		4.6. Възможности и ред за изискване на информация от свързани лица и контрагенти 4.7. Сравнителни методи за потвърждаване истиността на информацията и начини за отразяването ѝ в експертизата					
5	Същност, съдържание и ред за съставяне на заключението на вещото лице за извършената от него експертиза, представяне и одобряване на заключението	5.1. Същност на заключението и неговото процесуално предназначение 5.2. Съдържание, структура и основни изисквания при съставяне на заключението за извършената финансово-икономическата експертиза. 5.4. Основни изисквания при съставяне заключението 5.5. Нормативна основа и ред за определяне възнаграждението на вещото лице за извършената от него експертиза		5		10	Кабинети по Криминалистика
6	Технология на финансово-икономическата експертиза	6.1. Приложение на методите на финансовия анализ за целите на изготвяне на финансово-икономическа експертиза 6.2. Методика за финансово-икономическа експертиза на финансови активи под формата на акции и облигации 6.3. Методика за финансово-икономическа експертиза на ликвидността и рентабилността на фирмата 6.4. Методика за финансово-икономическа експертиза на парични потоци		12		24	Кабинети по Криминалистика
	Общо часове			45		90	

Разработили програмата: проф. д-р Михаил Дочев Михайлов

Учебната програма е приета от КС на катедра "Обществен ред и сигурност" с протокол № 2 /17.09.2024 г.

Учебната програма е утвърдена от Факултетния съвет на Юридически факултет с протокол № 2/19.09.2024 г. и заповед № 24/20.09.2024 г. на декана на факултета.